

VĖJARAUPIŲ GALIMA IŠVENGTI

Vėjaraupiai - tai ūmi virusinė liga, kuria dažniausiai serga vaikai iki 10 metų.

Liga pasireiškia:

- karščiavimu,
- pūsleliniu odos ir gleivinių bėrimu.

Suaugę žmonės vėjaraupiais serga kur kas sunkiau, taip pat komplikacijų rizika jiems yra daug didesnė nei vaikams. Didžiausią grėsmę vėjaraupių infekcija kelia kūdikiams, nėščioms moterims bei tiems, kurių imunitetas yra nusilpęs.

Vėjaraupius sukelia

Vėjaraupius sukelia *Varicella-Zoster* virusai, priklausantys *Herpes viridae* šeimai. Persirgus vėjaraupiais, šis virusas „apsigyvena“ žmogaus neuronuose. Esant palankioms sąlygoms (nusilpus imunitetui), *Varicella zoster* gali pakartotinai aktyvuotis ir sukelti juostinę pūslelinę, herpes zoster (bėrimas pūslelėmis išilgai kurio nors nervo, didžiulis skausmas toje vietoje).

Virusas plinta:

- oro-lašelineiu keliu (kosint, čiaudint, kalbant);
- per placentą (jei serga nėščioji);
- tiesioginio kontakto metu per odą (liečiant bėrimus).

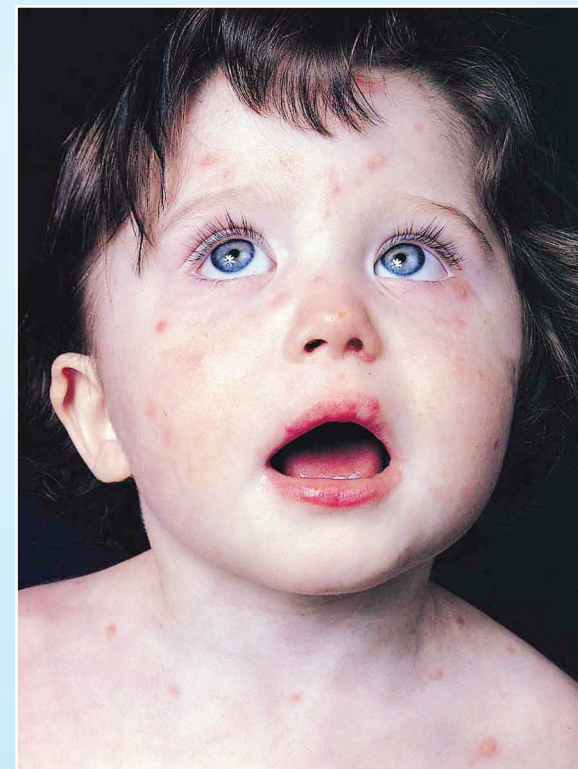
Apie vėjaraupių infekciją

Inkubacinis ligos periodas, iki pirmųjų ligos požymių pasireiškimo, trunka 11-21 dieną. Svarbu žinoti, kad likus porai dienų iki ligos pradžios, ligonis jau gali užkrėsti kitus. Ligos pradžia ūmi. Iš pradžių pasireiškia nespecifiniai požymiai - karščiavimas, silpnumas, bloga savijauta. Vėliau išberia veido, plaukuotos galvos dalies, rankų, kojų - viso kūno odą, kartais net gleivines. Beria bangomis, kas 1-2 dienas, todėl viename plote galima pamatyti skirtingų stadijų bėrimo elementų. Išbertas vietas labai stipriai niežti. Vis nauji bėrimo elementai atsiranda iki 5 dienos nuo ligos pradžios. Asmuo, sergantis vėjaraupiais, aplinkiniams pavojingas dar 5 dienas po paskutinių bėrimų, t.y. 10 dienų.

Šį laikotarpį pacientas vis dar gali užkrėsti kitus, taigi jį būtina atskirti nuo kitų žmonių. Persirgusiems vėjaraupiais susidaro patvarus, ilgalaikis imunitetas. Tačiau daliai žmonių (iki 15 proc.) imunitetas gali ir nesusiformuoti.

Vėjaraupių komplikacijos

Kiekvienoje iš pūslelių – milijonai virusų. Todėl pasikasius ir ta pačia ranka patrynus akis, virusų patenka į jų junginę. Kyla sunkus virusinis akių uždegimas. Liga taip pat gali komplikuotis kraujo užkrėtimu, faringotonzilitu, ausų, plaučių ar galvos smegenų uždegimu. Prasidėjus sunkiai komplikacijai ligonį reikia tuoj pat pradėti intensyviai gydyti ligoninėje.

Geriausia apsauga – vakcina

Valstybė nefinansuoja skiepimų vėjaraupių vakcina, todėl tėvai ar globėjai turi padengti šios vakcinos kaštus. Skiepimai vėjaraupių vakcina rekomenduojami vaikams nuo vienerių metų. Jei mažylis nepaskiepijamas, tą padaryti galima

prieš pradedant lankyti vaikų darželį. Vakcina dažniausiai nesukelia šalutinių reakcijų. Tačiau kartais pasitaiko, kad parausta dūrio vieta, pakyla temperatūra, atsiranda sloga arba per 3 savaites po skiepų gali atsirasti keletas bėrimų elementų. Vakcina nuo vėjaraupių saugo 20 metų.

Ar liga pasikartos

Skiepai 100% apsaugo nuo įprastinės klinikinės vėjaraupių eigos (paskiepijus 2 vakcinos dozėmis).

UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ IR AIDS CENTRAS

Daugiau informacijos:

Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro Skiepų kabinetas

Kalvarijų g. 153 Vilnius, LT-08221 Vilnius
tel. 8~5 215 9273, el. paštas skiepai@ulac.lt

www.ulac.lt

VĖJARAUPIŲ GALIMA IŠVENGTI!

